

**ΙΟΥ
ΝΟΥ (1994-2014)**

Ἡ Αὐτοῦ Πανιερότης ὁ Μητροπολίτης Κυρηναίας
Κύριος ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Με την ευκαιρία της

συμπλήρωσης 20 ετών από την κοίμηση του αιδίμου Μητροπολίτου Κυρηναίας κυρού Γρηγορίου, παραθέτουμε σύντομο αφιέρωμα το οποίο δημοσιεύτηκε το 1994 στο περιοδικό «Εκκλησία» της Εκκλησίας της Ελλάδος. Το κείμενο που παραθέτουμε το δημοσίευσε ο τότε φοιτητής Ιωάννης Γ. Χατζηουρανίου νυν Επίσκοπος Μεσαορίας Γρηγόριος.

Ιωάννη Γ. Χατζηουρανίου

νυν Επισκόπου Μεσαορίας Γρηγορίου

Ο ΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

(1922-28 Ιανουαρίου 1994)

Ανάτυπον εκ του περιοδικού «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

[Έτος ΟΑ (1994), σσ. 116-118]

Μετά από μακράν περίοδο δοκιμασίας της υγείας του κοιμήθηκε την Παρασκευή 28 Ιανουαρίου 1994 ο Μητροπολίτης Κυρηνείας Γρηγόριος.

Η εξόδιος ακολουθία εψάλη την επομένη από τον ιερό ναό Παναγίας Ευαγγελιστρίας Παλλουργιώτισσης στη Λευκωσία, προεξάρχοντος του Μακαριώτατου Αρχιεπίσκοπου Κύπρου κ. Χρυσοστόμου, συμπαραστατουμένου από τα μέλη της Ιεράς Συνόδου και τον εκπρόσωπο της Α. Θ. Παναγιότητος, Μητροπολίτη Ελβετίας κ. Δαμασκηνό. Επίσης συμμετείχαν οι Πανοσιολογιώτατοι Καθηγούμενοι των Σταυροπηγιακών Μονών, ο Πρωτοσύγκελλος της Ι. Μητροπόλεως Κυρηνείας Αρχιμ. π. Παύλος Μαντοβάνης και άλλοι αξιωματούχοι κληρικοί της Εκκλησίας Κύπρου, όπως επίσης και κληρικοί της Ιεράς Μητροπόλεως Κυρηνείας. Παρούσες ήταν και όλες οι Αρχές με επικεφαλής τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Γλ. Κληρίδη και τη Δήμαρχο της πόλης της Κυρηνείας κ. Έλλη Λεπτού.

Επικήδειο λόγο εξεφώνησε ο Μακαριώτατος, ο οποίος είναι και τοποτηρητής του μητροπολιτικού θρόνου Κυρηνείας. Ο Μακαριώτατος μεταξύ άλλων τόνισε: «Θλίψει βαθύτατη ωδεύσαμε σήμερα εις τον ιερόν τούτον χώρον δια να προπέμψωμεν εις την αιωνιότητα εν ακόμη θύμα της τουρκικής εισβολής. ... Και όντως ο αείμνηστος αδελφός υπήρξε θύμα της τουρκικής εισβολής, διότι ο πόνος και το άγχος, που προκάλεσαν αι συνέπειαι αυτής της εισβολής και της κατοχής, η προσφυγοποίησης ολοκλήρου του πληρώματος της Μητροπολιτικής του περιφέρειας, αι καθ' ημέραν αναφερόμεναι συλήσεις και βεβηλώσεις των ιερών ναών, αλλά και η συνεχής διάψευσις των ελπίδων τόσο του ιδίου όσο και του λαού περί επανόδου, εις τας πατρογονικάς εστίας, όλα αυτά ολίγον κατ'ολίγον κατέτρωσαν τας σωματικάς του δυνάμεις και τον οδήγησαν προώρως εις την κλίνην της ασθενείας και τελικώς εις τον θάνατον του σώματος» (Βλ. Εφημ. «Φιλελεύθερος» 30-1-1994).

Ο μακαριστός Μητροπολίτης Κυρηνείας Γρηγόριος γεννήθηκε το 1922 στο χωρίο

Κοιλίνα της επαρχίας Πάφου. Το 1937 ακολούθησε το δρόμο της μοναστικής πολιτείας ως δόκιμος μοναχός στην Ιερά Βασιλική και Σταυροπηγιακή Μονή Κύκκου.

Το 1952 ήρθε για σπουδές στην Αθήνα. Σπούδασε Θεολογία στην Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ παράλληλα ήταν εφημέριος στο παρεκκλήσιο της Αγίας Παρασκευής, στο Γερουλάνειο νοσηλευτικό ίδρυμα (συμβολή των οδών Ναυαρίνου και Χαρ. Τρικούπη). Μετά την λήψη του πτυχίου της Θεολογίας, παρακολούθησε μαθήματα Εκκλησιαστικού Δικαίου στην Νομική Σχολή του ίδιου Πανεπιστημίου.

Το 1962 επέστρεψε στην Κύπρο, όπου υπηρέτησε τον πρώτο καιρό ως Ιεροκήρυκας της Ιεράς Μητροπόλεως Πάφου. Από το 1963 μέχρι το 1974 διετέλεσε Καθηγητής στην Ιερατική Σχολή της Εκκλησίας της Κύπρου «Απόστολος Βαρνάβας». Το τελευταίο έτος (1973-74) ανέλαβε και τη διεύθυνση της σχολής.

Στις 30 Μαρτίου 1974 εξελέγη δια βοής κλήρου και λαού, Μητροπολίτης Κυρηναίας, Υπέρτιμος και Εξάρχος Καραβά και Λαπήθου. Την επομένη, 31 Μαρτίου, χειροτονήθηκε και ενθρονίστηκε Επίσκοπος στον Καθεθρικό ναό του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου, στην Λευκωσία. Της Θείας Λειτουργίας και της Χειροτονίας προέστη ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος συμπαραστατούμενος από τα μέλη της Ι. Συνόδου Μητροπολίτες Πάφου, Κιτίου, Λεμεσού, και Μόρφου και τον Χωρεπίσκοπο Σαλαμίνας. Μεταξύ άλλων ο αείμνηστος Αρχιεπίσκοπος υπογράμμισε και τα εξής, προσφωνώντας τον νέο Επίσκοπο: «Πεποίθαμεν, αγαπητέ Αδελφέ, ότι της τιμής ταύτης θα φανής άξιος και το Χριστεπώνυμον αυτής Πλήρωμα θα εύρουν τον οίον προσεδόκουν. ... Το έργον σου θα είναι συνεχής αγών προς παντοίας κατευθύνσεις. Αλλ'ίσχυε και ανδρίζου και (προ)χώρει μετά θάρρους εις το στάδιον του αγώνος. Στηρίζων την ελπίδα εις τον ενδυμούντά σε Χριστόν, "αγωνίζου τον καλόν αγώνα της πίστεως, διώκων δικαιοσύνην, ευσέβειαν, πίστιν, αγάπην, υπομόνην, πραότητα"». [«Απόστολος Βαρνάβας» 3-4 (1974) σελίδες 106-107].

Συγκινημένος ο νέος Μητροπολίτης Κυρηναίας, απαντώντας, τόνισε τα εξής: «Υποκλινόμενος μετά δέους ενώπιόν των ανεξερευνήτων βουλών του Θεού, του κατ'ανεξιχνίαστον τρόπον οικονομήσαντος κατ'εμέ, αναλαμβάνω την βαρείαν ταύτην αποστολήν, επαναλαμβάνων μετά του μεγάλου της Ναζιανζού ποιμένος Γρηγορίου: «ο Θεός της ειρήνης, Αυτός κρατήσσειε της χειρός μου της δεξιάς και εν τη βουλή Αυτού οδηγήσει με». Ταυτόχρονα, υποσχόταν ενώπιον Θεού και ανθρώπων «... του Ορθόδοξου Έλληνος Επισκόπου αι επιδιώξεις και οι οραματισμοί δεν περιορίζονται μόνον εις τον αγιασμόν και την επί τον κρείττον πνευματικήν κατά Χριστόν προκοπήν του ποιμνίου του, αλλ'εκτείνονται και εις την εθνικήν καλλιέργειαν και διαφώτισιν αυτού. ... Χριστός και Ελλάς έσονται μοι οι

πόλοι, περί ους θα στρέφεται η όλοι ποιμαντική μου αποστολή. Η διαφύλαξις αφ ένδς απαραχαράκτου της αληθείας του ευαγγελικού κηρύγματος και η δια ταύτης καλλιέργεια και αναγέννησις του λαού, και αφ'ετέρου η διατήρησις της ελληνικότητος και ακεραιότητος της Νήσου ημών θα αποτελώσι τον στόχον της εθνοκρησκευτικής μου δράσεως». Και καταλήγοντας τόνισε με έμφαση «εν τη ενότητι και υπό την πεφωτισμένην ηγεσίαν της υμετέρας Μακαριότητος, θα δυνηθώμεν, εις πείσμα όλων των εχθρών της Νήσου ημών και παρά τας οιασδήποτε έξωθεν η έσωθεν αντίξοους περιστάσεις, να φυλάξωμεν ελληνικήν και ακεραίαν την Νήσο ταύτην, μέχρις ου δημιουργηθώσιν αι κατάλληλοι συνθήκαι ίνα ακεραίαν και ελληνικήν παραδώσωμεν ταύτην εις τους κόλπους της Ελληνικής πατρίδος» [«Απόστολος Βαρνάβας» 3-4 (1974) σελίδες 110-112].

Την ίδια ημέρα το απόγευμα, με παλλαϊκό ενθουσιασμό και βυζαντινή μεγαλοπρέπεια έγινε η εγκαθίδρυση του νέου Μητροπολίτου στον θρόνο του Αγίου Θεοδότου Κυρηνείας (314-324 μ.Χ.), στον Μητροπολιτικό ναό του Αρχαγγέλου Μιχαήλ και αργότερα στο Μητροπολιτικό Μέγαρο Κυρηνείας (το οποίο σήμερα «φιλοξενεί» το στρατηγείο των κατοχικών στρατευμάτων). Τον συνόδευσαν όλοι οι Μητροπολίτες και ο Χωρεπίσκοπος Σαλαμίνας. Κατά την τελετή της εγκαθιδρύσεως προσφώνησε τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Κυρηνείας ο τότε Μητροπολίτης Πάφου και νυν Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος, ο οποίος θέλοντας να επισημάνει τα καθήκοντα και την ευθύνη του επισκόπου απέναντι στο ποίμνιό του, την Εκκλησία και την Πατρίδα, τόνισε και τα εξής προφητικά λόγια «...αγαπητέ εν Κυρίω αδελφέ, ως Ιεράρχης της Ελληνικής Ορθοδόξου Εκκλησίας καθήκον έχεις και έτερον: ... Οφείλεις να κηρύττης αγάπην και προσήλωσιν εις τον Χριστόν πρωτίστως, αλλά και προς την πατρίδα των πατρίδων, την Ελλάδα. ... Μη λησμόνει, ότι διάδοχος καθίστασαι Ιεραρχών ηρώων και μαρτύρων, των Λαυρεντίου (1821) και Μακαρίου Β (ο μετέπειτα αρχιεπίσκοπος Κύπρου, 1950), οίτινες την ζωήν αυτών προσήνεγκον θυσίαν επί του βωμού της Πατρίδος. Τοις ίχνεσιν εκείνων ακολουθών, έτοιμος έσο να προκινδυνεύσης υπέρ της ελευθερίας και της ακεραιότητος της ελληνικής ταύτης Νήσου, διερχομένης σήμερον αποφασιστικήν και κρίσιμον περίοδον, καθ'όσον έξωθεν απειλείται υπό βάρβαρων εχθρών και αλλοθρήσκων, και έσωθεν υποσκάπτεται υπό διασπαστών και πατριδοκαπήλων» [«Απόστολος Βαρνάβας» 3-4 (1974) σελίδες 118-119].

Απαντώντας, ο νέος Μητροπολίτης υποσχόταν με τα λόγια του Απ. Παύλου: «Ου μόνον δε ταις από γλώττης νουθεσίας, αλλά πολλώ μάλλον ταις από του ιδίου μου βίου χειραγωγίαις τε και οδηγίαις τοις πάσι τύπος της χριστιανικής πολιτείας γινόμενος, “μη δίδων μώμόν τινά κατά της ιερατικής καταστάσεως”, απροσκόπτος φανήσομαι τοις πάσι και τη Εκκλησία του Θεού, “ίνα τους πάντας η τους πλείους κερδήσω και προσάξω Χριστώ”» [«Απόστολος Βαρνάβας» 3-4 (1974)

σελίδα 125].

Μόνο τέσσερις περίπου μήνες επέτρεψε ο Θεός να παραμείνει στον τόπο όπου Εκεινός και η ψήφος κλήρου και λαού, τον τοποθέτησαν ως πρώτο την διακονία και την τάξη της Μητροπόλεως Κυρηναίας. Μετά το αχαρακτήριστο πραξικόπημα (15-7-1974) κατά της Δημοκρατίας και την βάρβαρη τουρκική εισβολή (20-7-1974) εκτοπίστηκε και προσφυγοποιήθηκε μαζί με ολόκληρο το ποίμνιό του, στις ελεύθερες περιοχές του νησιού. Μαζί όλος ο λαός, με επικεφαλής τον Εθνάρχη Μακάριο, άρχισε ο πολύπλευρος ανορθωτικός αγώνας. Ενώ αρχικά ο μακαριστός Μητροπολίτης Κυρηναίας φιλοξενήθηκε στο Μετόχιο της Ι. Μονής Κύκκου στην Λευκωσία, αργότερα μεταφέρθηκαν προσωρινά τα Γραφεία της Ι. Μητροπόλεως Κυρηναίας στο αρχιεπισκοπικό Μέγαρο, όπου και η νέα προσωρινή κατοικία του Μητροπολίτου μέχρι σήμερα.

Ήταν και είναι γενναίες οι προσπάθειες της Μητροπόλεως να κρατηθεί το ποίμνιό της ενωμένο πέρα και πάνω από κάθε είδους διχόνιες του παρελθόντος. Έπειτα, να μένει άσβεστη μέσα του η φλόγα της επιστροφής, η νοσταλγία της πατρικής γης και το ότι αργά η σύντομα και πάλι θα ξαναζήσει καλές και ειρηνικές μέρες στα καταπράσινα χωριά και την θαλασσοφίλητη πόλη του. Αυτό βέβαια και δικαίως πόθος κάθε πρόσφυγα Έλληνα από οποιοδήποτε μέρος και αν κατάγεται, της κατεχόμενης Κύπρου. Σε κάθε ευκαιρία: σε εκκλησίασμα, όπου λειτουργούσε η χοροστατούσε, σε συναντήσεις που είχε με δημόσια πρόσωπα και ακόμη κληρικούς η απλούς ανθρώπους της επαρχίας του, δεν κουραζόνταν, ο μακαριστός Μητροπολίτης Κυρηναίας Γρηγόριος να τονίζει την εμμονή και επιμονή των προσφύγων στην επιστροφή στην κατεχομένη πατρίδα.

Τον τελευταίο καιρό, όμως ο Θεός δοκίμασε τον μακαριστό επίσκοπο με προβλήματα υγείας, «ως χρυσόν εν χωνευτηρίω» (Σοφ. Σολομ. Γ 6), μέχρι την αναχώρησή του για την αιωνιότητα.

Εμείς που έδωσε ο Θεός, έστω και για λίγο, να συνεργαστούμε μαζί του, να γνωρίσουμε και ευργετηθούμε ποικιλότητα από τον Επίσκοπο Γρηγόριο επαναλαμβάνουμε την υπόσχεση του Μακαριώτατου κατά την ώρα της εξόδιας ακολουθίας: «Πορεύου», σεβαστέ εν Χριστώ Πατέρα μας, «εκ της κοιλάδος ταύτης του κλαυθμώνος και ειρήνευε εν τη αιωνιότητι. Έσο ότι ημείς ου μη εγκαταλείψωμεν το προσφιλέσ σου ποίμνιον αλλά θα αγωνιζόμεθα ακαταπαύστως, ημέρας και νυκτός, άχρι της ευτυχούς εκείνης ημέρας της επανόδου τούτου εις τας πατρογονικάς αυτού εστίας, άχρι της ημέρας κατά την οποίαν θα μας καταξιώση ο Κύριος ελεύθεροι να τελέσωμεν το μνημόσυνόν σου εις τον Καθεδρικόν Ναόν της Μητροπόλεώς σου, εις τον Ι. Ν. του Αρχαγγέλου εις Κυρήνειαν» (εφημερίδα «Φιλελεύθερος», 30-1-1994). Και προσευχόμεσθε με την

σιωπή μας: Γρηγορίου Αρχιερέως αιωνία η μνήμη!

Πηγή: churchofcyprus.org.cy